

УЖГОРОДСЬКА ДУМКА

Виходить о годині 8. рано.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ Й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10.

Передплата:

Місячно	95 М
Чвертьрічно	100 .
ЗА ГРАНИЦЮ:	
Місячно	100 М
Повсякденне число	4 .
ЧЕТВЕРГОВЕ ВИДАННЯ:	
Місячно	12 М
Чвертьрічно	35 .

Ціна одного примірника:
3 марки.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 3 М., в „Надсиланні“, в „Оповіданні“ і вкрайній часті 12 М. За дрібні оголошення платиться по 1 М. від слова; товстим друком подвійно.

Міжнародне становище Східної Галичини.

По Україні і про Україну.

З угорської України.

З Варшави доносять до польських часописів, що англійському, італійському і французькому посольствам у Варшаві доручено меморіал угорського делегата д-ра Штефана в справі Угорської України. В тому меморіалі представлено одчайне положення угорських Українців і вказано konieczність предложення справи Угорської України до вирішення Союзу Народів.

Протест гр. Тишкевича.

З Варшави доносять до польських часописів, що гр. Тишкевич вирядив до Союзу Народів два листи, в яких осуджує зломання Польщею перемиря, заключеного з Литвою і приречення зложеного Союзови Народів.

Лорд Нортклиф про українську справу.

З початком падолиста 1918 р., лорд Нортклиф, властитель лондонського „Таймса“ і других англійських часописів, і найвпливовіший англійський журналіст, оголосив у своїх газетах „Засади, які Німеччина мусить прийняти“, а які сейчас телеграфічною дорогою було передано до різних часописів в цілому світі.

Пята точка його засад звучить:

Всі народи Австро-Угорщини мусять дістати запевнення свого місця між вільними народами світа і їх права вступити в спілку з їх братами поза теперішніми границями Австро-Угорщини. Се обіймає створення незалежних держав Чехословаччини і Югославії, обмеження Угорщини до етнографічних границь мадярської народности, і злуку всіх Румунів з теперішнім румунським королівством. В той самий спосіб Поляки і Україні австро-угорської монархії мусять дістати свободу злучитися з їх братами поза існуючими кордонами.

Викорінення чорносотенщини.

Як подає камянецьке „Слово“ дня 15. жовтня засновалася в м. Лянцкоруні філія Кирило-методієвського брацтва. Брацтво розпочало боротьбу за відправу Служби Божої на рідній мові з попом піменовцем і його прибічниками, прихильниками істинно-руського православ'я. Попа арештовано. З сього приводу тамошні громадяне вислали письмо, в яким сказано: Ми свідоме громадянство надзвичайно радісно витасмо уряд в його рішучості, що до викорінення з Рідного Краю всякого чорносотенного елемента.

Вибори на Підкарпатській Україні.

„Трибуна“ доносить з Ужгороду, що вибори до автономного сойму на Підкарпатській Україні відбудуться в грудні, або січні. До сойму увійде 45 послів. Одночасно з виборами буде покладжена справа вибору делегації Підкарпатської України до чеського сойму, яка має бути зложена з 9 послів і 4 сенаторів.

Поляк в міністерстві Петлюри?

Як доносять з Варшави до польських часописів, міністром земельних справ в правительстві Петлюри мав би бути Поляк(?) Ганіцкі. Більшим земським власникам має бути полишена земля до 300 десятин. („Ржечпосп.“).

Домагання прикарпатських Українців.

„Мункас“ подає домагання прикарпатських Українців, які жадають: запев-

нення апровізації, земського збіжевого закону, вільної торгівлі з Румунією, виміни старих грошей, заведення строго демократичного ладу, рішення мешканевого питання відсилки чужинців, свободної виборчої агітації, свободного розвою культури й школи на матерній мові. Поставлено також домагання усунути шовінізм по місцевих урядах і заведення залізничної тарифи, що дозволила би вивозити овочі й дерево. Мадярські урядники мають вернути до урядів, а в урядах повинні працювати українські й мадярські урядники українською і в потребі мадярською мовою.

„Узружені українські банди“ в Бродях.

Українське пресове бюро оголошує таке спростування:

„Перед кількома днями в деяких часописах появилася вістка, що в перших днях жовтня в Бродях „узружені українські банди“ хотіли погуляти й розпочали бій з населенням. Збунтовані елементи розоружила польська обсада.

Українське пресове бюро заявляє, що після одержаних вістей з достовірних жерел, в тому часі в Бродях не було ніяких українських військ, отже повищий коментар очевидно відноситься до якихсь інших, неукраїнських формацій“.

Затонський про Галичину.

Відділ закордонних справ галицького ревкому вислав ногу до польського міністра Салєги, до Чічеріна і Раковського. В цій ноті Затонський зазначив, що буржуазно-імперіалістична Польща разом з дрібно-буржуазним урядом Галичини — ті льокаї париського капіталу, довели Галичину до руїни. Тому то Затонський звертається до риської конференції: „Галичина має належати до працюючих, а не до панів. Нехай нам дадуть можливість вести і надалі розпочату вже під гуркіт гармат працю над відбудовою краю“. Далі сповіщає голова галицького ревкому, що галицькі селяне поділили між собою відібрану від панів землю. Затонський погоджується підписати мир в Ризі навіть з буржуазним польським урядом, коли той дасть гарантію, що при першій ліпшій нагоді не нападе на Галичину. Далі в ноті кажегься: „Коли польські пани осміляться не визнати радянського уряду Галичини і його багачь, то він примушений буде апелювати до працюючої класи, польського пригнобленого селянства і воцтва а накінець до III. Інтернаціоналу. З оружам в руці обіює Затонський боронити Галичину від польської шляхти і антантського капіталу“.

Чехи з України в українськiм війську.

В „Слові“ читаємо:

Цими днями нам довелося розмовляти з кількома Чехами, яких ми здибали серед мобілізованих. Вони заявили, що хоча й не підлягають мобілізації, як чужосторонні піддані, але пішли до війська, бо живучи на Україні, вважають своїм обовязком захищати її від ворогів. Ми, кажуть, люди „не політичні“, а просто бачимо, що московські большевики грабують населення України, грабують і нас разом з ним, а тому мусимо захищати себе, а длятого повинні допомагати Українцям прогнати московських насильників. Чехи ці живуть по селах, працюють коло хліборобства і мають вигляд звичайних селян. Їхній вчинок зробив надзвичайно гарний вплив на інших селян.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Оперативний звіт штабу дієвої армії У. Н. Р.
з 17. жовтня:

Частина правої групи з повним успіхом продовжують наступати і до 18 годин сьогодні захопили лінію с. с. Сербби, Біляни, Лозова і м. Шаргород, висуваючи вперед стезі.

Перед фронтом групи ворожа 41 дивізія розбита нашими частинами, стративши зв'язок з 47 дивізією, в безладді відходить на Вапнярку. Ранком захоплено було правою групою м. Могилів. На фронті Бар—Лятичів наш наступ продовжується успішно.

Захоплено нами за цей день біля 300 полонених, 2 гармати, 10 кулеметів, великі обози і багато різного другого майна.

Генеральний Штаб У. Н. Р.

з 14. жовтня:

На моголівським і барським напрямках розпочатий з ранку 13. жовтня наступ частин Армії У. Н. Р. на фронті від Дністра до залізничної колії Жмеринка—Проскурів продовжується успішно; в зроблений кінним полком дивізії прорив в районі міста Вербовиця вдерлися наші кінні частини вносячи в запілля ворога безладдя і захоплюючи значну кількість полонених та трофеї. В час прориву ворожого фронту тяжко ранено в кінній атаці команданта полку підполковника Фролова, який не дивлячись на поранення, залишився в ладу. Ворог направляючи останні зусилля стримати непереможний наступ наших військ по полудні 13. жовтня намагався перейти в наступ з району Бара, вводячи в бій ново прибувшу дивізію. Ворог о 14 годині також перевів комбіновану акцію, оперуючи двома сильними панцирними поїздами здовж залізничі Жмеринка—Проскурів змішаним відділом сфорсував було р. Вовк. Впертістю частин нашої середньої групи наступ ворога був припинений. Киута в ліве крило ворога кіннота групи примусила ворога перейти від наступу до оборони й в цій районі ворог під безперестанним натиском наших частин і в зв'язку з акціями в його далекім тилу нашої

кінноти, почав поспішний відворот, переслідований нашими відділами. Одночасно з цим частини армії перейшовши в рішучий контр-наступ, почали тиснути переправившогося на лівий берег Вовка ворога. Наш відділ умілим маневром вийшов в тил ворогу і заняв ряд переправ. Тиснений на всім своїм фронті ворог лобовим ударом наших відділів був скинутий на невідгні для нього переправи. Дякуючи високому уровню води в річці багато ворога затонуло, решта його, яка не встигла переправитись, частиною була знищена нами, частиною віддалась до полону. В цій районі нами підраховано до 250 полонених, багато зброї і одягу. Під вечір 14. жовтня наші частини заняли місто Курилівці Муровані ст. і м. Бар висуваючи далеко на схід відділами міцно забезпечуючи за собою володіння захопленими нами місцевостями. За час акцій 13. і 14. жовтня нами цілком знищено ударну ворожу групу 123 бригаду, розбито в цент 47 дивізію і захоплено в полон цілком 418 полк в чолі з командним складом. Весь час до штабу армії продовжують перебувати значні партії ворожих полонених. Поки що скількість їх підраховано до 2100 чоловік. Населення звільнених нашими військами місцевостей з ентузіазмом зустрічає наші відділи. Настрій наших військ надзвичайно бадьорий. Наш наступ продовжується.

Ген. Кварт. Штабу Дієвої
Генштабу Ген. Хор. Куш.

1. падолиста

одержуть часопис лишень ті з Вп. Передплатників, що не залягають з передплатою за жовтень.

Довкола війни і мира.

Литва оголосила святу війну.

З Ковна доносять через Берлін, що комітет зєдинених литовських партій оголошує в відозві, підписаній бувшим прем'єром литовських міністрів Слезевітієм святу війну проти польського генерала Желіговського і закликає усі партії і національні меншости до вигнання польських інтрузів. Ведеться прискорений набір до добровольчої армії.

Ратифікація риського договору Польщею

На вчорашньому засіданні польського союму, по промовах маршала Тромпчинського, прем'єра Вітоса і цілого ряду представників соймових фракцій, прийнято риський договір без змін, односторонньо.

Совіти радять над ратифікацією.

З Варшави доносять до польських часописів, що після донесень радіостанції

з Москви, скликано там надзвичайне засідання центрального виконуючого комітету. На денний порядок поставлено справу ратифікації договору з Польщею і Фінляндією.

„Рівноправність“.

На оригіналах риських договорів, польським і російським, є власноручні підписи делегатів. На українському примірникові нема підписів, тільки вимінено назвища обох делегацій.

Просимо негайно вирівнувати передплату за Падолист, щоби не було перерви в висилці.

МИХАЙЛО РУДНИЦЬКИЙ.

ЛИСТ З ПАРИЖА.

Земляки.

Можу уявити собі Париж без якогонебудь предмету, зв'язаного з ним найсуворішими законами асоціації, однак уявити собі його без земляків є важше, ніж уявити собі земляків без Парижа. Як довго можу тут з своїм земляком розмовляти безпечно на рідній мові на вулиці, в ресторані, або в театрі, доти Україна є в небезпечі. Вірю в те, що чужинці, які не вчилися української мови, не розуміють її, а не вірю в те, що є чужинці, які вчать її. Росіяне розуміють малоросійське нареччє, яке користується російськими словами в роді: бутерброд, одекон, жілет і галстук; Поляки розуміють по русинську, коли чують польські слова в роді: евентуально, рація, квестія, або краватка.

А в тім: розмови на рідній мові в Парижі не є покищо небезпечні, бо вони є дуже рідкі. Це є одною з головних причин, чому не лякаюся посылувати рідну мову, яку знаю. Не дивуйтесь: Україна завсиди належала до парадоксальних державних організмів. Зрозумійте ще й те, що недостача земляків в Парижі є причиною хронічних терпіння мого патріотизму. Без них я не знав би ніколи: яку вагу має французька культура. Я не знав би також ніколи, як важко є розуміти чужу культуру;

як легко розторощити її на підставі кількох зоревих вражіння. Без земляків я не знав би ніколи, що таке самота і сум в метушливому, превеселому місті. Мати свідомість, що в ньому нема ні одного земляка — це може бути звичайним випадком, або незвичайним доказом на те, що наша культура може обійтись без французької, і складається з поважних громадян, які не розтрачують грошей над берегами сучасного Вавилону. Однак мати свідомість, що не можна постійно ділитись своїми вражіннями з земляками в той час, коли наш меморіал, представлений на Мірову конференцію на 120 сторінок, присвячує десять сторінок нашій культурі — це важче, ніж бути членом Мірової конференції, автором, або читачем такого меморіалу.

Землячє товариство в Парижі було би прегарне, колиб наше державне становище не накладало на земляків обов'язку жити (фізично і духово) офіційним становищем. Студент париського університету не є нечутливою людиною і неприємним товаришем, навіть тоді, коли одинокою метою його студії є стати професором, або міністром. Однак земляк, який ніколи не був студентом париського університету і називає себе професором, позаяк колись мали його вислати на студентську стипендію на чужину і земляк, який з таких самих патріотичних мотивів називає себе скрізь міністром тому, що його вислали на ди-

РІЖНІ ВІСТІ.

З ірлядського кітла.

По донесенням з Льондону в Бельфасти найдено багато укритих бомб. Біля Сіберен впало 3 полісмени в засідку; 2 було тяжко ранених, так що сумніваються про їх виздоровлення.

Арештування анархістів в Італії.

Тел. комп. подає, що в Больонії відбулася тайма конференція анархістів для поборювання реакції. Всіх учасників зборів в числі 35 осіб арештувала поліція.

Переговори між Італією і Югославією.

Як доносить „Petit Parisien“ з Риму, Джолітті і Весніч проведуть особисто в переговорах між Італією і Югославією.

Ультимат до вірмеаського уряду.

По донесенням з Константинополя, делегат союму в Еривані мав вислати до вірменського уряду ультимат, в яким домагається права уживати залізничі для

російських транспортів, призначених для Кемаля, та заключення мира.

Плебісцит на Гор. Шлеську в листопаді.

В колах антанті — як доносять німецькі часописи — кружляє поголоска, що плебісцит на Гор. Шлеську відбудеться вже в найкоротшому часі, а саме в першій або другій тижні листопада.

Кабінетна криза в Австрії.

По донесенням з Відня, соціально-демократична партія ухвалила відкликати усіх міністрів соціалістичного кабінету, наслідком чого прийшло до кабінетної кризи. Християнські-супільники пропонують, аби на місце міністрів покликати найстарших шефів секцій.

Ширіть шире народний часопис
„Українська Думка“

З польських справ.

Пошановання „завойовника“ Вільна.

По донесенням „Ржечипосполітої“ на вчорашньому засіданні варшавської ради міста іменовано Желіговського почесним горожанином Варшави.

Справа „українського університету“ на соймовім засіданні.

На вчорашньому засіданні польського союму відіслано справу т. зв. „українського університету“ до конституційної комісії, отриманої з просвітною.

Проект компромісу в справі сенату.

На вчорашньому засіданні польського союму вніс посол Маслянка компромісовий проект в справі сенату Внес кодавець пропонує, щоби сенат повстав не з іменування, але з вибору. Впевняють, що цей проект має вигляди прийняття лівицею.

О знесення охорони льокаторів.

До польського союму прийшла вчора делегація властителів движимостей і ру-

чили соймовому маршалкови просьбу о знесення соймового закона про охорону льокаторів.

Ліквідація польської начальної команди.

Як доносять з Варшави, приступлено там до ліквідації начальної команди, як інституції створеної виключно для воєнних цілей.

Заява Падеревського.

З Парижа доносять, що Падеревскі заявив на конференції амбасадорів, що згідно з вказівками польського правительства польська делегація не може підписати теперішнього проекту гданської конвенції, Падеревскі домагається ревізії цього проекту.

Присилайте передплату на місяць Падолист.

Адреса: „Українська Думка“ Львів,
Ринок 10/л.

ОСТАННІ ВІСТІ.

Телеграми польської телеграфічної агенції (ПАТ).

Українське звідомлення.

Відень. УПБ. з Камяниця подільського: Українські війська перервали большевикам фронт під Винницею і Холоневськом. Вони перейшли залізничний шлях Жмеринка-Київ і вдерлися глибоко в російські етапи в напрямі Бердичева. Взято вузлову точку Козятин на лінії Калинівка-Київ, наслідком чого червоні війська втратили злуку з Київом і з операційною базою. На південь від Жмеринки відкинено неприятеля в напрямі Вапнярки Томашполя. Ми обсадили місцевість Яругу, перейшли ріку Марулю і машируємо на Ямпіль. По

звідмленням управляючого комітету українських повстанчих відділів, дня 16. жовтня під Уманем побито совітську дивізію кавалерії, свіжо вислану на цей фронт. Її розоружено, причім повстанці здобули 5 тяжких гармат, 2 легкі, обози й муніцію.

Большевики покидають Одесу.

Букарешт. Укр. пр. 6. Переважна часть совітських військ покинула вже Одесу. Повстанці облягають місто з півночі. Залізничний шлях Одеса-Жмеринка є аж по Балту в руках українських повстанців.

Треба жити в ній на заслання!

В одній революційній півночі я несподівано зустрів на вулицях Києва двох найдіяльніших членів колишньої париської „Громади“, Один з них був головою якогось Виконавчого Комітету, другий на запит про своє становище зарегаувався: „Колиб хто мені був колинебудь сказав, що я революціонер, який скитався по вязницях — стану колись поліцаєм — я побив би йому морду!“ Деякі з бувших членів „Громади“ стали в часі революції міністрами. Оці гляділи на своє становище супокійніше.

Спів займав чимале місце в діяльності „Громади“. Вони не зважувались робити ним політично національній пропаганди, а проте були безсумнівними предтечами українського державного хору. Деякі з них у хвилини скрути заробляли на проживок своїм горлом. Майбутній „поліцай“ зорганізував хор з 12 чоловіків і до нього звернувся хтось в імені Комітету париського університету, коли на святошну академію з нагоди смерті Толстого треба було найти справжній російський хор. Ніколи не забуду гомеричної сцени, коли по промові Франса і Фр. Пассі вийшов хор складений здебільша з членів „Громади“, і гукнув „Гей, нуте хлопці, жваві молодці“ і „Ой, закувала та сива зазуля“... Деякі присутні Росіяне рвали собі волосся з люті. Толстой міг сподіятись усюго від своїх звеличників, з виїмком гимну, який ревіз про шинкарку і горлічку.

Страйк гірників в Англії.

Відень. Радіо. КБ. з Лондону. Вчорашні переговори між міністрами і представниками гірників не довели до ніяких вислідів. Парламентарний комітет професіональних союзів запросив на сесію до Лондону представників усіх гірничих округів. Становище залізничників невяснене. Наслідком страйку гірників здржано залізничний рух між Сав темптоном і Гавром.

Боротьби на Сибірі.

Москва. КБ. Дня 21. жовтня зайнято Чіту, останнє велике місто, котре було ще в руках сибірських контрреволюціонерів. Семіонов утік аеропланом.

Здержання залізничного страйку в Англії.

Відень. „Н. Фр. Пресе“ з Лондону. Страйк залізничників здержано на час переговорів з правительством і гірниками.

Страйк в Бремї.

Науен. Радіо. З Бреми доносять про безглядний терор страйкуючих. Ліжарі і шпиталі не можуть працювати бо не має газу.

Ген. секретаріат Ліги перенесється до Женевї.

Ліон. Радіо. Генеральний секретаріат Ліги народів покидає Лондон 27. ц. м. і переноситься до Женевї. В склад секретаріату входить 200 осіб. Японська делегація прибує до Женевї 28. ц. м. Вона числитиме 6 делегатів і 30 секретарів, крім цього 3 офіцери, котрі належатимуть до військової комісії Ліги.

МАЛІЙ ФЕЙЛСТОН.

З дороги життя.

„Рококо“.

Принесла зі собою візію і подих иншого світа. Видалася мені душею, що з круга палатних людей Людвіка XV. заблукалася в наші марні, амські часи.

Повіяло від неї спомином розкішного „рококо“; пригадала мені картини давно долинялого життя.

Сказано: хто не пережив тих часів, той ніколи не зрозуміє, яке велике може бути щастє людини та її свобода. Хтось инший може поставити коло сього висказу сто знаків запитання.

Та може воно й правда, що захоплення Талейрана епохою рококо можуть збудити поважні сумніви у тих, що поза шумом і піною життя, провірюють його глибину. Нехай буде й так, що як порівнаємо духа ренесансу з духом XVIII століття, то перший видається величавим львом, а другий лише птахою — та всеж таки чудовою райською птахою...

І хоч мій приятель Мольо одушевляється з груба тесаним ренесансом, то я все таки „дистрастно“ люблю рококо. Люблю життя, людей, письменство і мистецтво тих часів, що все вслонені

Польська делегація не прийняла проекту гданської конвенції.

Гданськ. З Парижа доносять, що наслідком неприняття польською делегацією проекту польсько-гданської конвенції, рада амбасадорів запросила вчора по 3 представників з кожної делегації на спільну конференцію; її вислід ще невідомий.

Загр. політика Мадярщини.

Будапешт. ВКБ. Мадярщина веде переговори в справі управління своїх заграничних відносин. Заклучено вже провізоричний договір з Швайцарією і Німеччиною. Ведеться переговори з Болгарією, а з Польшею і сусідніми державами пічнуться незаовго. Компензаційний договір з Австрією влещить виміну продуктів, якими розпоряджають ці краї. Договори з сусідніми державами можуть злагіднити остроту мирового договору.

Відносини в совїт. армії.

Гельсінґфорс. Вольф. По останнім звідомленням з совїтської Росії, на південний фронт вислано 3/4 петроградського гарнізона. Команданти совїтської армії виявляють велике зденервання і поступають дуже строго з офіцерами, а до південної армії приймають лишешть спеціально поручених. Багато вищих команд обсаджено підфіцерами і рядовиками, котрих комуністичні погляди не улягають сумніву. Удержання армії обтяжує дуже населення і спричинює невдоволення між робітниками.

рожевим серпанком. Люблю мемуари жаботів і пудрованих перук, люблю усміхи малих комнаток і красу парків, якими перебігає олень... Люблю картини Буше, Мейсона, Бодуена і Фрагонара... А опісля всі ті бюрка, комоди, сервантки, мініатюри, черепашки, аморети і арабески, консолі, голінники, вази і канделябри і всі ті potseaux de carpece, в яких були розлюблені тодішні люде. І люблю всю сю химерну, змінчиву, хитку лінію рококо, яку шойно залізна стопа Наполеона розтонтала в сильну, рівну лінію амніру.

Особливо сьогодня, коли життя наше топче шетинистий хам своєю широкою стопою і заповнює його своїм хрипливим криком — як люблю очам відпочати на буколіках Вато чи Буше, як мило всміхнутись до чудових пастушок або глянути в очі гарних жінок на парковій мураві, чи на „улюбленій“ під той час гойданці...

І люблю їх строї, їх шмінки, пудер і перуки та — їх чудового, шовкового менюета.

Люблю людей тих давно забутих днів, що могли про себе сказати словами поета: Wir haben aus dem Leben, das wir leben Ein Spiel gemacht..

що як шовковики обмотували себе посновою гарної, стильової брехні

куську культуру. Інколи я почував, що навіть для зрозуміння земляків треба мати спеціальні підстави думання. Історію України можна обхопити суцільним поглядом; навіть несущільні погляди поодинокого Українця можна обхопити історією його життя. А проте двадцять земляків, працюючих на париському ґрунті в тій самій професії і для тої самої справи, складаються на історію, яку не можна розяснити Україною та Парижем. Мозок Парижанина може найти теорію для розяснення почину і мети буття, для безглузлого танку поодиноких тіл всесвіта, одначе не в силі розяснити: чому пущьвернок показує своїм товаришам за спиною язик і значення пліус через вікно людям на голову?

Ріжниця двох культур, як і двох індивідуальностей, є складніша, ніж психологія засвоєння собі культури при помочі законів схожости і контрасту. Тому не можу вловити характеристику земляків у французькому середовищі при помочі порівнянь щодо ріжниць і спільних прикмет двох культур дуже далеких від себе. Інколи, коли пірну в задуму над Парижем і на мент повірю, що розумію чужинців, а знехочу зйду звертястою думкою до земляків, маю враження, що переходжу з дошу під стріху.

рококо, що зміли гарно жити і вмірати. Тямте останні слова Марії Антонії до ката на шафоті:

„Pardon, Monsieur, j' espere, que je ne vous ai pas fait mal“.

Принесла зі собою візію і подих кращого світа. І знелюблять її — молоді і старі, гарні і бридкі, веселі і сумні, несмілі і горді, непорочні і грішні... Знелюблять її...

Любили би її Корней, Расін з упо добани м глянув би на неї Шніцлер і Гофмансталь...

Тиберій Горобець.

УДІЛИ І ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „УКРАЇНСЬКОЇ ДУМКИ“ зі Станиславова і околиці просить ся складати у Видзвеництві „БИСТРИЦЯ“ Станиславів, вул. Липова, ч. 1. (локаль „Церков. Штуки“).

Театральні вистави для шкільної молоді.

Рухлива дружина українського театру, перед місяцем піддала щасливу думку, щоби при помочі „Рідної Школи“ уладжувати театральні вистави для шкільної молоді що неділі, від год. 3. по полудні, з чого часть доходу припала би для „Рідної Школи“.

Дотепер уладжено чотири таких вистави; з признанням треба піднести, що театральна дружина цих поплудневих вистав не маловажить, але робить в-е, що в її силах, щоби театр був дійсно одним з виховуючих середників.

Театр для молоді виховує публику до театру, вчить шанувати святиню штуки, видіш, сцену і — себе, устануть взаїмні негодования між театром і публикою, одні і другі будуть вдоволені.

Учительство, котре приходить в молодіжю до театру, мусить в школі почувати, як треба поводитися в театрі і кожду театральну виставу пояснювати, а такі прим. невідкличні ще на українській сцені типи пняниць, треба пояснювати як порок, як ганьбу людства.

Певна річ, що ці театральні вистави для молоді створять також і відповідну театральну літературу.

А за це все, шира дяка „Рідній Школі“ і театральній дружині.

Ціни білетів 10—15 Мк.

Ів. Б.

НОВИНКИ.

— Конфіскація. Останнє (17.) число „Української Думки“ сконфіскувала прокураторія за два місяця вступної статті, за статейку п. з. „Польська Д'Анунчіяда в освітленню з боку“ та останну статтю на другій сторінці, яку счеркнено в цілости. (8)

— Дальші арештовання. Вчора приведено до арештів при вул. Баторія около 30 українських селян і бувшого урядника Українського Горожанського Комітету у Львові, Павла Шпикуюлу.

— Бють наших селян! В селі Чижиках, львівського повіту державний поліціант Лізенец побив 54-літнього господаря Евстаха Паска, українця рим-кат., якого три сини служили в Українській Армії. Того самого селянина і Йосипа Паска (також Українця-римокатолика) побили пол. Лізенец, сержант Мязга і н. на постерунку державної поліції в Гаях. Ілька Крохмального били по лиці. — І це діється під самим Львовом, на очах команданта державної поліції (жандармерії) п. Гошовського.

— Життя не поезія, ні проза: воно і це і те“. Під таким мотом із фейлетону Михайла Яцкова читаємо у „Впереді“:

Бо яке життя, такі й люде. Одні, що нічого їм не закинеш. А другі?

Здається, що під фатальною зорею уроджені. Ідуть в життя, ступають, куди вонд їм велить; покаже воно їм стежку на шпилі, вони й туди завернуть; завеле їх в bagno, вони й там найдуть вигідну оселю, щоби вдоволяти свої первісні інстинкти. Засядуть у bagno, протікнють ним наскрізь, забягнать навіть душу, щоби потім затроювати все, що біля них гарне, здорове.

А в ту саму мить вони стараються в собі вбяти навіть свідомість, що вони чинять навіть, що шкодять загаломі й громадянській справі. Свою брудну,

нікчемну роботу вбиають в ніжне плаття неаорочности, ідейного діла і з червеною лагідністю лепечуть: для добра загалу, для нашої справи!

Як вище хочеться поставити тих перевертнів, що за миску сочевиці впереклиси раз на все свого народу, що перейшли в табор ворога і звідтам жалють затроєними стрілами. Вище тих, що на устах своїх оставили ще слово народ, що чужими руками дали себе вбрати в дзвіночки блазня і під чужий такт видзвонують те, що їм велеть. Нам байдуже хто вони і яке їх минуле. Чи їх імє записане в карних протоколах австрійських судів, чи в українській літературі.

І це й те нам байдуже. Ми дивимося на їх роботу в сучасній переломній хвилині.

— Американський Червоний Хрест для Українців. З американського Червоного Хреста надіслано нам отсей звіт з дня 5. липня 1920:

Відатки Українського Допомогового Фонду Федерації Українців в Злучених Державах:

Table with 2 columns: Description of expenses and Amount. Includes items like '13. квітня 1920 Медичне заосмотрення для Українців в Бересті Литовським 44.262.55', '14. мая 1920. Одяг для української школи у Львові вул. Длугоша ч. 17. 60.057.66', etc.

Разом видано Мк. 2,766,170.07 Зі збраної суми 3,868,670.07 остало Мк. 1,102,500.00

Помішуючи цей звіт, складаємо Американському Червоному Хрестови, Управі Українського Допомогового Фонду Федерації Українців в Злучених Державах та усім Жертводавцям ширю подяку в імени цих наших полонених і арештованих по таборах, цих дрібних діточок і сиріток та усіх нещасних жертв кровавої війни, що користали з цієї допомоги і бажаємо, аби ця благородна акція мала якнайкращі успіхи.

— Гімназійний ученик перед судом. Дня 8. листопада розпичнется у Львові судова розправа проти гімназійного ученика, обжалованого о зраду держави і большевицьку агітацію між товаришами.

— Міліонна крадіж в Раві руській. Вночі з 19. на 20. ц. м. невисліджені доці „фаховці“ удалиси до податкового уряду, отворили двері підробленими ключами та в кімнаті касієра забрали зі стола цілу готівку в квоті над 2 міліони марок. Гроші лежали на столі, бо в уряді не було каси. Слідство, яке веде львівська поліція при співучасті поліційного пса „Прінца“, не дало досі позитивного вислуду, одначе має бути вже на добрій дорозі.

— Відїзд румунської місії зі Львова. Румунська військова і консулярна місія відїздить зі Львова, наслідком чого з днем

В кожній українській хаті повинен знаходитися щиро народний часопис „Українська Думка“.

20. ц. м. перестала виконувати свої функції. На будуче візи паспортів даватиме румунський консулят у Варшаві

— Українські часописи в Каманці. Крім щоденника „Слово“ стали виходити в Каманці: „Козацька Думка“, вістник дієвої армії УНР, і інформаційний листок культурно-просвітнього відділу штабу дієвої армії „Наша Правда“. Листок виходить тричі у тиждень.

— Пропаля без сліду. Перед трома місяцями арештували польські влади на Холмщині в селі Скригичині, громада Біла, повіт Грубешів, селян Семена Любарського і Михайла Галяша. Арештованих вивезено невідомо куди і досі не має від них ніякої вістки. Хто знав би про них щонебудь, нехай донесе їх рідням в Скригичині.

— Смерть японського адмірала. Як доносять з Токіо 22. ц. м., помер там адмірал Камімура, побідник з російсько-японської війни і головний командант японської флотії в часі світової війни.

— Злочин польського шляхтича. В селі Дмитрові, пов. Радехів, склалася онді така подія: Син князя Сапегі зі своїми посіпаками скликав людей під церкву і казав їм зложити оружя, яке — мовляв — люде поховали. Коли люде заявили, що не мають ніякого оружя, казав княжич своїм посіпакам дати місцевому війтові Мельникови 60-літньому старцеві, 200 (двіста) буків, причім сам княжич рахував удари. Крім сього дістали, син війта і його, 20 літня дочка по 50 буків, арендар Йосель Штенберг 100 буків (що аж кров його залила), його жінка 25 буків, а одна молода, що сього дня звінчалася та її дружка, обі у весільній оджі по 25 буків. Відтак бито інших без вибору. По цій езекуції переведено в селі основну ревізію, яка очевидно не дала бажаного посіпакам успіху, бо люде не мали справді ніякого оружя. — Цей факт подаємо до загального відома і п'ятуємо його перед цілим культурним світом, як дике насильство над безборонною, спокійною людністю нашого села.

— Новий рекорд. Лігун Саді Ле Коен перелетів аероплянном над 300 км. в одній годині, себто зробив 1 км. в 119 секунд, чим осягнув рекорд що до шкороности літака.

— Чехословацька флотія на Дунаю. Чехословацька флотія на Дунаю має вносити початково 60 моторових кораблів по 600 тон. Перший корабель буде готовий за 6 місяців, а інші в половині слідуєчого року. Кошта вноситимуть понад 100 мільйонів корон.

— Літній великий У варстатах Цеппеліна в Штакен збудовано великанський одноплощинний літак, широкій на 32 м. Літак несе 4 людей залого і 12 пасажирів. Одначе мимо знаменитих пробних летів його здемонтовано, бо не рентавася для пасажирських летів. Гангари продано.

— Горкий в обороні російської інтелігенції. Як доносить „Vossische Zig.“ Максим Горкий вислав письмо до Леніна, в яким в дуже острих словах протестує проти нищення інтелігенції Росії та арештовання найвизначніших учених. Він пише, що не має надії на побіду, коли совітський уряд приміює таку варварську і обезславлюючу методу, як винищення культурних сил краю. Дальше Горкий пише: „Стаю по стороні полонених учених. Волю бути арештованим і замкнутим у в'язниці, як своєю мовчанкою бути співвинним знищення найкращих та найшійніших сил російського народу. Мені особисто стало ясним, що червоні — такі самі вороги народу, як білі“.

Пам'ятайте про пресовий фонд „Української Думки“! Жертви просять влати до Краєвого Союзу Кредитового у Львові (Ринка ч. 10.) на біжучий рахунок „Української Думки“.

Оголошення

Українського Генерального штабу.

Велика війна 1914-1918 рр., велика революція і визвольна боротьба народів за своє вільне життя, — внесла багато нових ідей до тих основних принципів, на яких треба творити оружну силу держави.

В справі утворення своєї озброєної сили на підвалинах, які відповідають

цим основним принципам, народному духові і тим завданням, які на неї може бути покладено державним життям нашого народу приймають участь всі живі сили народу. В цілі використання усіх змагань і праці так широкого громадянства як і окремих його членів, для зреалізування цієї справи, Український генеральний штаб звертається до Громадянства з пропозицією прийняти участь в конкурсі на військові теми, умови якого подано низше.

Умови конкурсу на військові теми.

1) Управа навчання військ Українського генерального штабу оголошує конкурс на військові теми з метою придбати матеріал, який міг би послужити для розроблення статутів для війська при новому їх виданні.

2) Конкурс оголошується на слідуєчі теми:

I. Армія і політика (якою повинна бути Українська армія).

Примітка: Звернути увагу на те, що нбвого внесла в основні положення про взаємо-відношення між політикою і армією російська революція і Національно-державний український рух.

II. Становище військових службовців (старшин та козаків) в державі та армії, вимоги від них, права та обовязки.

III. Взаємовідношення військових службовців; начальники і підвладні, старші і молодші; військова етика.

Примітка: Звернути особливу увагу на взаємовідношення між старшинами та козаками.

IV. Загальний уклад внутрішнього життя армії з огляду на її боездатність. Виховання козака в моральному, науковому та фізичному відношеннях.

V. Істота військової дисципліни, та основні принципи її.

VI. Дисциплінарні кари, як засоби для піддержання дисципліни в війську; дисциплінарна влада начальників.

3) Теми можуть бути написані на українській, польській, московській, німецькій та французькій мовах і повинні задовольняти умовам: а) з усіх боків основно з'ясувати зазначені в темі питання, маючи на увазі утворення народньої, демократичної армії, вихованої в державно-республіканському напрямку і душі; б) положення, висунуті автором, повинні бути підсилені фактами та матеріалами.

4) Тема може бути надрукована на машині, або писана від руки, в такому разі обовязково читко.

5) По кожній темі особливою комісією утвореною при Управі Навчання військ признається дві премії за праці, які буде вивнано найкращими, — в розмірі 1-а премія — 100.000 гривень, 2-а — 60.000 гривень.

6) Премійовані теми використовує генеральний Штаб, застерігаючи авторам їх права.

7) За премійовані теми, які Управа Навчання визнає корисними залишити у себе, як матеріал виплатиться гонорар по згоді з автором.

8) Теми, з яких генштаб не найде можливим користуватись, повертаються авторам.

9) Теми, як премійовані так і не-преміювані можуть бути генштабом видані окремим виданням. В такому разі за теми, ухвалені до друку авторів винагороджується по згоді з ними.

10) Крайній речинець подачі цих тем 1 і пів місяця з днем цього оголошення. Результати конкурсу будуть оголошені не пізнійше як через місяць після закінчення речинця подачі тем.

11) (Теми за підписом псевдоніму автора в запечатаній коверті з написом) по конкурсу ч. I. надсилається по адресу Управи Навчання військ Генштабу, (Крім того, тудиж, кожний автор надсилає в запечатаній окремій коверті з надписом „по конкурсу ч. 2“, свій псевдонім, дійсне прізвище, імя, та точну адресу: коверти з написом „по конкурсу ч. 2“ розпечатуються після ухвали премій.

12) Для розгляду тем начальником Генштабу признається комісія в складі двох старшин Генерального Штабу, трьох представників (булавних старшин) від муштрових частин, та по одному представнику від відділу Навчання Військ, відділу розроблення статутів, та управи Військової Освіти населення (3 Генкварт) і один представник від Головного Отамана.

13) Премії признається комісією простою більшістю голосів її членів.

14) За ріжними поясненнями що до цього конкурсу звертатися до Начальника Управи Навчання Військ Генштабу.

Затверджено головним Отаманом Симоном Петлюрою дня 24. вересня 1920. р.

Начальник Генерального Штабу, Генштабу Генерал-Хорунжий Сінклер.

2-й Генерал-Квартирмайстер, Генштабу Генерал-Хорунжий Дядюша.

З оригіналом згідно:

Підполковник Кмета.

† 395

ДАРУСЯ ЛЕВИЦЬКА

учениця 2. кл. шк. ім. Грінченка, заснула в Бозі дня 22. жовтня 1920 по короткій а тяжкій недугі. Земля їй пером!

Оповістки.

Второк, 26. жовтня 1920.

Сьогодня гр.-кат.: М. Карпа. — правосл.: Карпа. — римокат.: М. Еваришта.

Завтра: гр.-кат.: Прп. Параскеви. — правосл.: Пр. Мат. Параскеви. — римокат.: Івана Кант.

Замість вінця на домовину найдорожшої доньки бл. п. Дарусі Левицької складають 300 Марок на голодуючу Гуцульщину — РОДИЧІ.

Національний Музей у Львові одержав через д-ра С. Демидчука з Нью-Йорку дарів від: о. Льва Чапельського з Філадельфії 10 дол., д-ра Демидчука 5 дол. і п. Вас. Семютюка 1'25 дол. і 15 дол. за видання.

Загальні Збори членів Товариства українських наукових вивчальців ім. Петра Могили у Львові будуть 8. падоліста с. р. в салі Ставропільського Інститута (Бляхарська ул. ч. 9.) о пів на п'яту по слідуєчій програмі: Відчитання протоколу попередних загальних зборів 1913 р.; звіт секретаря з діяльності Товариства і про касовий стан; звіт контрольної Комісії і дискусія; вибір голови і членів головної Ради та контрольної Комісії; внесення членів. — I. СВЕНЦЬКИЙ за голову.

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіді.)

Осипу Боднарівичі! Подай зараз адресу свого побуту. П. Микитин, чет. Табор полонених ч. 7. Тухоль на Поморю. 3-3

Сенюта Зенон Deutsch-Gabel, що діється з Вами, Дайте знак життя. — о. Сосенко. 397

Дрібні оголошення.

ПРИЙМУ лекцію на селі, з народніх, виділових, або низших гімн. клас. Матурист, О. Гіжейовський, п. Печеніжин, с. Рунгури. 393 3-3

АДВОКАТ І ОБОРОНЕЦЬ 3288-15

Д-р Стефан Мудрецький
Львів, вул. Глинянська ч. 18., II. поверх.

Від понеділка 25. жовтня аж до відкликання

ДРАМА ЖИДА-ХРИСТІЯНИНА

в 6 великих частях висвітлює тільки XV 1-?

Львівський КІНОТЕАТР **МАРУСЕНЬКА** пп. Смольки ч. 2.

Велика відливарня

ЦЕРКОВНИХ ДЗВОНІВ

з мелодійно-гармонійним звуком, ваги від 20 до 25.000 клг. —

П. ДУТНЕВИЧА в Станіславові.

Склад готових дзвонів і всякого рода церковних знарядів як чаш, хоругв, фелонів, хрестів, образів і т. п.

Міський Базар I, біля гр. кат. катедр. церкви в Станіславові. 379 5-30

ОГОЛОШЕННЯ.

АДВОКАТ 385 2-3

Д-р СТЕПАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ
веде канцелярію в СКОЛІМ,
в домі Д-ра В. Лужецького при вулиці між
Урядом податковим і костел м.

Грецька Реверенда
на продаж.
Зголошення до Адміністрації. 2-7

КАЛЕНДАРІК НА 1921. Р.

„РУСАЛКА“
ВИЙДЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ 10 ШТ. = 60 М.;
25 ШТ. = 130 М. ГРОШІ ПРОСИТЬСЯ
ВИСИЛАТИ НАПЕРЕД. 333 3-15

А. ОБПИШ, КАДЕЦЬКА 4.
Львів.

ОДИНОКЕ УКРАЇНСЬКЕ
ПАРЦЕЛЯЦІЙНЕ ТОВАРИСТВО

„ЗЕМЛЯ“

У ЛЬВОВІ, РИНОК Ч. 43.

Переводить парцеляції більших посіlostей, інтабулює зараз купців за вл. стителів куплених ними ґрунтів. 361 7-10

Має урядове уповажненне до парцеляції. Приймає гроші на вкладки шаднчі. Две інформації в справах парцеляційних.

Е. Г. ЗЕМІГЕР.

„СИЯ ФЛОТА“

СВІТОВА ПОВІСТЬ В ДВОХ ТОМАХ
ПЕРЕКЛАД:
Д-ра МИХАЙЛА ЛОЗИНСЬКОГО.

Ціна обох томів разом 50 Мн.
Поодинокі томи по 30 Мн.

Набути можна в Адміністрації „Української Думки“ по попереднім надісланню належної квоти.

ПІД КРИЛАМИ ЦЕРКОВ

ЗНАМЕНІТА ПОВІСТЬ З ЖИТТЯ
НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

До набуття в Адміністрації за попереднім надісланнем 6 Мн. і 4 Мн. на поштову пересилку.

Фільмовий архітевр, відзначений на конкурсі, любовну драму в 5 частях зі вступом п. з.

Дочка грача (Доля Вероніки Редвіц) .:

грає від понеділка 25. жовтня аж до відкликання лише Кіно XV

== КОПЕРНИК при вул. Коперника 9 ==

Чудова туалета. Богата вистава. Головну ролю грає знана арт. Каміля HOLLAY.